

IN DEZE EDITIE > CIRCULAIRE ECONOMIE

‘Een duurzame toekomst
door slim gebruik van
materialen en middelen’

RTC MAGAZINE

| n° 3 |

editie maart 2022

IN DEZE EDITIE

RTC CIRCULAIR > 1

LEVENSDUURVERLENGING

CIRCULAIRE LAND- EN TUINBOUW > 5

KALEIEN VAN DE GEVEL > 6

CIRCULAIRE TRANSITIE Q-LITE > 7

CIRCULAIR WATERBEHEER

GROENDAKEN > 21

SCHOLEN WEDSTRIJD > 22

WATERBEWUST BOUWEN > 24

RECYCLING & RESTSTROMEN

DE LUCHT GOMMERIE > 27

UNILIN > 28

TREFDAG AUTO > 29

DECEUNINCK > 30

INAGRO > 31

WERKGROEP 007 > 40

MASTERMIND 2.0 > 41

MEET THE TEAM > 43

EXPERT AAN HET WOORD > 2

DUURZAAM BOUWEN

SCHOLEN VAN DE TOEKOMST > 9

JUUNOO > 10

GYPROC > 12

LEEMVERF - STUC > 13

VERSTRAETE.TEAM > 14

CIRCULAIRE VLOEROPBOUW - STAENIS > 16

TRANSFO > 17

ONTDEK DE ISOLEERKOFFER > 18

ARBEIDSMARKT KLAARSTOMEN

JOBS IN DE CIRCULAIRE ECONOMIE > 33

CIRCULAR MATERIALS CENTER > 34

REPAIR TEENS > 36

PROJECT DIGITALE SCHOOL > 37

RTC-STEM PROJECTEN > 38

TECHNOBOOST > 42

> CIRCULAIR

RTC CIRCULAIR

Extra opleidingen en een magazine in teken van het transitiegebied 'Circulaire economie'

De 7 transitiegebieden zijn het middel om van Vlaanderen een open, sociale en veerkrachtige regio te maken op een innovatieve en duurzame manier tegen 2050. In deze 3de editie van RTC Magazine zoomen we in op het transitiegebied 'circulaire economie'.

De circulaire economie wil alles wat van waarde is, waardevol houden.

In een circulaire economie worden tal van strategieën toegepast om materialen en producten zo hoogwaardig mogelijk te blijven inzetten. Ze worden hersteld, hebben een hoge tweedehands-waarde, zijn upgradebaar, kunnen makkelijk uit elkaar gehaald worden en omgevormd worden tot nieuwe producten.

Hoe uit zich dat in onze maatschappij? In welke mate leeft dit

thema binnen ons onderwijs? Wat is de impact op de arbeidsmarkt en op de gewenste vaardigheden van toekomstige werknemers? Welke partnerbedrijven zijn pioniers?

Samen met onze partners, scholen en experts ter zake, nemen we enkele cruciale thema's onder de loep:

- > Levensduurverlenging
- > Duurzaam bouwen
- > Circulair waterbeheer
- > Recycling en reststromen
- > Arbeidsmarkt klaarstomen

De competenties van morgen

De (transitie naar een) circulaire economie is gebaat bij goed onderwijs; mensen die opgeleid zijn om op een circulaire manier te denken en werken.

Bij RTC richten we ons op de 'competenties voor morgen'. Het

zit vervat in onze opdracht om met een breed vizier de reguliere opleidingen in onze scholen te ontrafelen en de thema's zoals bijvoorbeeld circulaire economie eruit te filteren.

Circulaire themamaand

In maart bundelen we dan ook tal van opleidingen rond het thema circulariteit met de hulp van enkele partners die duurzaam en circulair ondernemen hoog in het vaandel dragen.

Scan de QR-code en ontdek het extra aanbod.

www

[rtcwestvlaanderen.be/
themamaand](http://rtcwestvlaanderen.be/themamaand)

EXPERT AAN HET WOORD

Brigitte Mouligneau – Transitie manager | Vlaanderen Circulair

Waarvoor staat Vlaanderen Circulair?

Vlaanderen Circulair is het knooppunt en de inspirator voor de circulaire economie in Vlaanderen. Het is een partnerschap van overheden, bedrijven, middenveld en kenniswereld die samen actie ondernemen. Daarnaast is Vlaanderen Circulair ook een bredere beweging van burgers, ondernemers, middenveldorganisaties, lokale overheden... die initiatieven in de circulaire economie willen opzetten. Hen verbinden en begeleiden we actief. Het partnerschap Vlaanderen Circulair wordt ondersteund door een multidisciplinair team dat is ingebed bij de OVAM.

Welke gezonde ambities heeft Vlaanderen als het gaat over Circulaire Economie?

De Vlaamse Regering sprak de

ambitie uit om van Vlaanderen tegen 2030 een circulaire koploper te maken in Europa. Er is ook een doelstelling: we willen de materiaalvoetafdruk van onze consumptie met 30% verminderen tegen 2030.

Deze doelstelling is te groot om in de mand van één team of organisatie te leggen. Voor de volgende stap, de opschaling, de mainstreaming, hebben we vele handen en veel verschillende soorten expertise nodig. Daarom organiseert Vlaanderen Circulair zich voortaan in zes thematische werkagenda's:

- > Circulair bouwen
- > Chemie/kunststoffen
- > Waterkringlopen
- > Bio-economie
- > Voedselketen
- > Maakindustrie

Elke werkagenda is een partnerschap op zichzelf en heeft een publieke en een private trekker. Ze zullen samen ambities formuleren,

de strategie uittekenen en vooral tot actie overgaan.

Mooi meegenomen, maar niet toevallig: de topics van de werkagenda's van Vlaanderen Circulair sluiten naadloos aan bij de prioriteiten die Europa onder meer in de Green Deal naar voor schuift.

Wat is de rol van (beroeps-) secundair onderwijs hierin?

Van het onderwijs verwachten we dat ze onze jongeren klaarstomen voor de toekomst. In die toekomst gaat het er om zuiniger om te gaan met materialen en ze ook zo lang mogelijk te gebruiken. Dat vereist een aanpassing van het eigen consumptiegedrag, maar ook het aanbrenge van circulaire kennis en vaardigheden om later zélf de wereld en maatschappij mee vorm te geven. STEM profielen komen immers -gezien de technologie-gedreven maatschappij van

vandaag- later vaak terecht in impactvolle posities.

Leerlingen uit de meer praktisch georiënteerde opleidingen hebben vaak het gevoel dat de klimaatproblematiek iets is dat zich ver boven hun hoofd afspeelt, en ze hierin zelf niets aan kunnen veranderen. Dat is absoluut fout: circulaire realisaties betekenen automatisch ook lagere ecologische voetafdrukken, en beroepsprofielen hebben hierin echt kansen om een verschil te maken. Zij maken de producten, voeren de herstellingen uit, ontwikkelen de nodige machines... In staat zijn om een mening te vormen en inzicht te hebben over beter gebruik van materialen, ecologischer ontwerp en productie, manieren om een product beter herstelbaar te maken etc. zullen een belangrijk professioneel voordeel opleveren in hun latere carrière.

Op welke manier kunnen STEM leerkrachten het circulaire gedachtegoed in de praktijk brengen?

De circulaire economie biedt opnieuw kansen aan doeners om

hun technische vaardigheden vanuit diverse opleidingen en vanuit praktijkervaring in te zetten. Circulaire economie herwaardeert de inzet op herstellen, onderhoud, goede recyclagetechnieken, montages en demontages in de bouw, refurbishment ter voorbereiding van hergebruik... Daar kunnen leerkrachten op inspelen en dat kan op verschillende manieren. De meest laagdrempelige stap is voor de bestaande opleidingsinhoud de gebruikte voorbeelden te updaten naar circulaire voorbeelden. Een volgende stap kan de organisatie zijn van afgelijnde, tijdelijke circulaire initiatieven of projecten op school. De beste stap is tenslotte gericht op het structureel updaten van de opleidingsinhoud. STEM leerkrachten hebben hiervoor circulaire basiskennis en concrete tools nodig, om zélf de vertaalslag voor hun eigen opleiding te maken. Er bestaat hiervoor vandaag al heel wat informatie, en Vlaanderen Circulair werkt samen met partners aan nieuwe ondersteunende initiatieven richting onderwijs om ze die kennis en tools aan te reiken.

Naast technische vaardigheden zijn

ook sociale vaardigheden van belang, zoals creativiteit, ondernemingszin, kunnen samenwerken en zin voor verantwoordelijkheid. We noemen het essentiële sleutelcompetenties die voor alle profielen van belang zijn.

Maar alles start met het motiveren van engagement en geloof in zichzelf: het geloof dat élk van hen, individueel en hoe klein ook, een verschil kan maken!

Kunnen scholen bij jullie terecht voor ondersteuning?

Onze website bevat al heel wat informatie, inspirerende praktijkvoorbeelden en tools. Hoewel we onze prioriteit zetten op echte systeemveranderingen binnen een aantal sectoren, bekijken we altijd graag hoe we scholen verder kunnen helpen.

www.vlaanderen-circulair.be

LEVENSDUUR VERLENGING

Onderhoud, upgrade en herstel

CIRCULAIRE LAND- EN TUINBOUW

Duurzame technologische innovatie en levensduurverlenging bij landbouwmachines

Technologische innovatie

In de wereld van de landbouwmachines zijn er niet zoveel afvalstoffen die als basis kunnen dienen voor een volgende stap in de circulaire economie. Daarom wordt het probleem aan de bron aangepakt door het invoeren van de hoogste technologiestandaard.

Enkele voorbeelden:

- > Moderne Common-rail motoren zorgen voor brandstofbesparing.
- > Met de emissietechnologie van vandaag worden stikstofoxiden in de uitlaat gedestabiliseerd en roetdeeltjes opgevangen.
- > Schonere motoren draaien op oliën die een flink stuk langer meegaan dan vroeger. Hiermee wordt veel minder afval geproduceerd waar circulaire economie moeilijk weg mee kan.

RTC laat leerkrachten en leerlingen kennis maken met deze nieuwe

technologieën via de samenwerking met Pöttinger. Op 10 januari maakten leerkrachten tijdens de opleiding 'Agromachinepark' kennis met 2 grondbewerkingsmachines en 3 graslandmachines. De aanwezigen kunnen na deze opleiding zelf lesgeven over de machines aan hun klassen in PCLT.

Levensduurverlenging

Meer en meer wordt ernaar gestreefd om de levensduur van de steeds duurder wordende machines te verlengen. Door preventief het onderhoud in te plannen tijdens de winter, kan je met een gerust gemoed het seizoen door en daalt het aantal breuken/herstellingen.

RTC organiseert samen met PCLT een leerkrachtenopleiding 'Onderhoud van tractoren' op 8 maart, zodat de leerkrachten de basisbeginselen goed beheersen. De nodige machines en didactische

hulpmiddelen worden door PCLT ter beschikking gesteld.

Scan de QR-code voor meer info over deze opleidingen.

PÖTTINGER

PCLT
PRAKTIJKOPLEIDINGEN

[rtcwestvlaanderen.be/
eerstvolgende-opleidingen](http://rtcwestvlaanderen.be/eerstvolgende-opleidingen)

KALEIEN VAN DE GEVEL

Duurzaam en esthetisch

Kaleien is een eeuwenoude schildertechniek die vaak wordt toegepast bij de restauratie van gebouwen en monumenten, maar ook voor nieuwbouw kan een kalei-afwerking perfect.

Sto-kaleisystemen

Het kaleien van de gevel is een populaire manier van gevelafwerking. De combinatie van de uitstekende vochtregulerende eigenschappen en het mooie, klassieke uitzicht zorgen vandaag voor een ware heropleving van deze eeuwenoude schildertechniek.

Omdat kaleien vele voordelen oplevert voor de bescherming van gevels, ontwikkelde Sto hiervoor een revolutionair High End systeem dat op dezelfde manier werkt als het Lotusblad. De intelligente Lotustechnologie is microgestructureerd en beschikt over een hoge

waterdampdiffusie en lage waterdoorlaatbaarheid. Waterafvoer is een van de voornaamste taken van gevelverven. De waterafstotende microtextuur in de gevelverf beperkt het contact van het water met het oppervlak. Het resultaat is dat vuil er samen met de regendruppels in enkele seconden van afloopt zo blijft de gevel langer proper.

Intelligente gevelverven

Afhankelijk van de samenstelling krijgt gevelverf bijkomende waardevolle eigenschappen. De omslag van conventionele naar intelligente oppervlakactieve verf vermindert effectief de vorming van fijn stof, stickstofoxide en ozon.

Door te kiezen voor deze innovatieve technologie kunnen (toekomstige) schilders binnen hun vakgebied een nuttige bijdrage leveren aan de klimaatuitdaging!

sto

Bewust bouwen.

www

sto.be

CIRCULAIRE TRANSITIE BIJ Q-LITE

Transformatie naar een allesomvattend circulair business model

Q-lite is gespecialiseerd in de ontwikkeling, productie en verkoop van digitale displays zoals digitale verkeersborden, scoreborden en gemeente-informatieschermen en werkt actief aan de transformatie naar een allesomvattend circulair business model.

Naar een duurzaam modulair design en duurzame grondstoffen

De eerste stap is een design met materialen die een lange levensduur hebben en opnieuw ingezet kunnen worden in de keten. De onderdelen behouden hun waarde want ze worden niet vervuild met andere materialen. Het hele design is met een schroef- en kliksysteem gebouwd zodat alle onderdelen eenvoudig gescheiden kunnen worden voor hergebruik of recyclage.

Bij het inkopen van materialen is

het belangrijk te kijken hoeveel primaire en secundaire grondstoffen het product bevat en hierbij de meest duurzame oplossing te gaan zoeken. Q-lite checkt hierbij ook weg die de materialen moeten afleggen om tot de fabriek en de eindklant te geraken. Al deze informatie wil Q-lite gaan delen met de klanten via materiaalpaspoorten.

Display as service

Het 'Display as a Service' model is een circulair business model waarbij Q-lite eigenaar blijft van de display. Dit model is allesomvattend: plaatsing, service, upgrade van de display, onderhoud...

Lange levensduur en slim onderhoud

Door het modulaire design zijn de displays goed te onderhouden, te upgraden en te demonteren. De full

color displays hebben een zeer lange levensduur van +10 jaar. Met een cloud-applicatie kan Q-lite de schermen op afstand monitoren. Een groot deel van de defecten kan daardoor vanop afstand meteen verholpen worden.

Op het einde van de levensduur biedt Q-lite de optie aan om het scherm terug te halen, waardoor de cirkel rond is!

Q-LITE

THE SMARTEST KIND OF ATTENTION

www

q-lite.com/nl/circulair/

DUURZAAM BOUWEN

Slim ontwerpen en ecologisch gebruik van bouwmaterialen

SCHOLEN VAN DE TOEKOMST

Nieuwbouwcampus VTI Brugge & vernieuwbouw Campus Engineering Kortrijk

De afgelopen jaren werden heel wat middelen geïnvesteerd in nieuwe schoolinfrastructuur. Zo omvatte het scholenbouwprogramma 'Scholen van Morgen' van de Vlaamse Overheid een totale investering van 1,5 miljard euro. Maar zijn dit de scholen van en voor de toekomst? Onze bezoeken aan de campussen in Brugge en Kortrijk doen vermoeden van wel.

De keuze van het Rotterdamse architectenbureau Van Den Berg om bij de nieuwbouw van de Brugse campus te werken met een ontwerprooster valt onmiddellijk op. De symmetrie van de verschillende lokalen in een raster zorgen niet alleen voor eenvoud maar maken ook het gebruik van compatibele bouwcomponenten (draagstructuur, schil en scheidingswanden) – die makkelijk verwisselbaar en ge(her)-combinéerd kunnen worden – mogelijk.

Zo kan haast elke ruimte vrij snel een andere bestemming krijgen. Deze compacte omschakeling van theorielokaal naar atrium of polyvalente ruimte of zelf naar volledige werkateliers, laat zien hoe een schoolgebouw toekomstgericht kan inspelen op noden van het werkveld of veranderingen binnen het pedagogisch project.

Ook in de campus Engineering van het Guldensporencollege te Kortrijk zijn de circulaire ontwerpqualiteiten onmiddellijk zichtbaar.

De bijzondere aandacht voor regelmaat in de positie van toegangsdeuren, glazen tussen-

wanden en het slim clusteren van technische elementen zorgt voor een logische en doordachte opdeling. Ook de keuze om een vrije hoogte van minimaal 3 meter aan te houden maakt het mogelijk dat het gebouw – in het bijzonder de structuur – ook voor andere functies gebruikt zou kunnen worden.

www

scholenvanmorgen.be

JUUNOO

Akoestische modulaire JUUNOO wanden: snel te plaatsen, esthetisch en bovenal circulair

Vaste kantoorwand volgens de principes van de circulaire economie

Binnenwanden zijn vandaag verantwoordelijk voor 1% van de wereldwijde CO2-uitstoot. Dat is evenveel als de uitstoot van alle luchtvaart samen. JUUNOO wil de bouwwereld volledig veranderen en ontwikkelde daarom een vaste kantoorwand volgens de principes van de circulaire economie. Dit betekent dat de tussenwand op het einde van zijn leven niet gesloopt, maar gedemonteerd en hergebruikt wordt. De JUUNOO-wand is bovendien 7 keer sneller geplaatst dan een klassieke geschilderde wand en past in elk interieur dankzij talloze esthetische afwerkingen.

Met de JUUNOO-wanden deel je een kantoorruimte snel en makkelijk in: opgezet in één dag, even snel weer gedemonteerd en klaar

voor hergebruik.

Duurzaam, maar niet duurder, want JUUNOO-wanden kan je eindeloos plaatsen en herplaatsen. Klik de muren uit elkaar en deel het kantoor opnieuw in, en dat zonder grove bouwwerken en vuil stof. Hoe vaker je de wand gebruikt, hoe goedkoper hij wordt. Sloopkosten zijn verleden tijd en dankzij de cashbackgarantie kan je de wanden na gebruik zelfs terug verkopen aan JUUNOO.

Kwalitatief en esthetisch

De combinatie van dit economische model en de goede akoestiek maakt dat de JUUNOO-wand ideaal is voor kantoren. Dankzij het slimme ontwerp scoren de wanden ook zeer hoog op vlak van brandveiligheid en stabiliteit.

Een JUUNOO-wand voldoet aan alle normen, zoals de Europese

ETAG 003 normen en de TV233 richtlijnen van het WTCB.

JuuNoo en RTC

JUUNOO gaf al een kennismakingsdemo op onze Trefdag Hout in december 2021. Op 8 en 17 maart 2022 organiseren we een train the trainer in combinatie met een educatief pakket. Scan de QR code voor meer info hierover.

juunoo.com
[rtcwestvlaanderen.be/
eerstvolgende-opleidingen](http://rtcwestvlaanderen.be/eerstvolgende-opleidingen)

JOONOO
THE WALL
THAT PAYS OFF.

GYPROC

Materiaal voor de toekomst

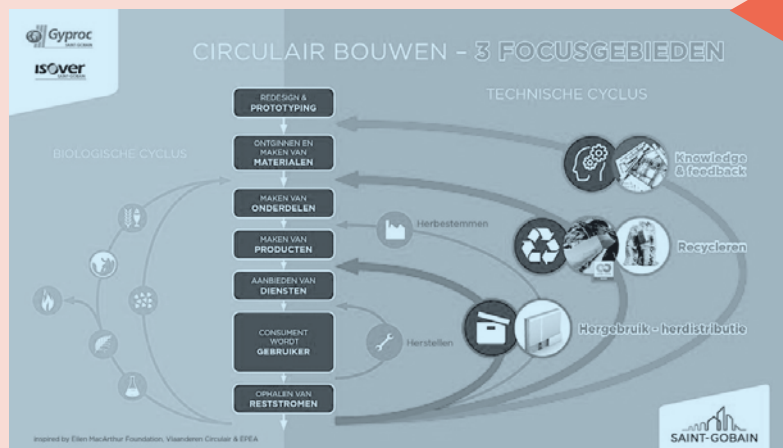
Duurzaamheid is altijd vanzelfsprekend geweest voor Gyproc. Dit komt omdat gips, een zuiver materiaal, in principe oneindig recycleerbaar is. Vandaar dat het bedrijf in 2011 als eerste in de Belgische bouwsector het Cradle-to-Cradle-label ontving.

3 focusgebieden

Circulariteit is en blijft een erg breed en daarom misschien niet altijd even tastbaar begrip. Gyproc probeert dit tastbaar te maken door in te zetten op drie pijlers: recyclage, hergebruik en kennis.

> Recyclage

Gyproc heeft een eigen recyclagedienst om oude gipsplaten te recyclen: Gypsum Recycling Services. Het percentage recycleat in de gipsplaten bedraagt nu 14%, maar Gyproc wil dit nog verder opdrijven tot 20%.

> Hergebruik

Gyproc zet ook in op demonteerbare gipswanden. Zo kunnen bestaande gipswanden opgebouwd, gedemonteerd en weer hergebruikt worden.

> Kennis

Gyproc wil in de toekomst alle gipsplaten voorzien van een materiaalpaspoort dat garandeert dat alle onderdelen herbruikbaar

zijn of hoogwaardig gerecycleerd kunnen worden en dus niet eindigen op de afvalberg.

Gyproc en RTC

Gyproc gaf op onze Trefdag Hout een demo over de demonteerbare gipswanden. Meer weten? Mail naar mathieu@rtowestvlaanderen.be

corporate.gyproc.be/nl/duurzaam-ondernemen

LEEMVERF | STUC

Bio-based en circulaire wandafwerking

Het natuurlijke product leem, een eeuwenoud materiaal, beleeft zijn tweede leven. Leem als wandafwerking krimpt nauwelijks, is geluidsabsorberend, houdt warmte vast en reguleert vocht (dampdoorlatend) waarmee het gunstig is voor het binnenklimaat in huis.

Minimale ecologische voetafdruk

Omdat leem bestaat uit zand, klei, mineralen, zuurstof, slibdeeltjes en soms ook stro bevat het geen giftige stoffen en is het chemisch neutraal. Het is een 100% hernieuwbaar materiaal en draagt zo bij aan een en gezond leefklimaat in huis.

Voor- en nadelen

- + vochtregulerende vermogen
- + dampdoorlatend
- + 100% hernieuwbaar
- + akoestische eigenschappen
- + geen schadelijke stoffen

- + slaat warmte op
- kan niet tegen direct en langdurig contact met water
- minder drukbestendig
- gevoelig voor barsten
- plaatsing arbeidsintensief

Stoopen & Meeûs-Pure Belgian Craftsmanship

Wil je als school in aanraking komen met bekende en minder bekende decoratieve afwerkingstechnieken? Dan raden we de gespecialiseerde vakopleidingen van Stoopen en Meeûs ten stelligste aan! Per specialisatie module krijg je een duidelijk beeld van de verschillende applicatietechnieken (van voorbereiding tot bescherming en onderhoud). Je leert over de verschillende soorten ondergronden en hun specifieke voorbereiding.

Door de praktische aard van de opleidingen ervaar je hoe je het

maximum haalt uit de minerale afwerking van muren en vloeren. Kortom, je leert samen met je leerlingen de échte kneepjes van het vak!

www

stoopen-meeus.com/
evenementen-en-opleidingen

SLIM EN DUURZAAM BOUWEN

Verstrate.Team | Duurzaam zijn, is duurzaam denken en doen

Verstrate.Team, van oorsprong kerkenbouwer is een unieke speler in het aannemerslandschap in Vlaanderen. Een bijzonder vooruitstrevend bouwteam met een ijzersterke visie en een rijke geschiedenis die 200 jaar ver reikt.

Een duurzame wereld, terug van nooit weggeweest

Dankzij hun geschiedenis weten ze als geen ander wat het betekent om duurzaam om te springen met beschikbare grondstoffen. Want de uitdagingen van de bouwsector in de 19de eeuw zijn actueler dan ooit: omgaan met een beperkt aanbod aan bouwmaterialen, afval vermijden, materialen recycleren en ontwerpen met hergebruik daar waar constructies het zinnig toelaten.

Eén van de prioriteiten van Verstrate.Team is om het verandertraject naar een meer duurzaam

ontwerp verder te actualiseren en te moderniseren.

Kenmerkend voor het bedrijf is dat het BIM (Building Information Modelling) op een efficiënte en effectieve manier weet te combineren met de uitgangspunten van circulair bouwen. Wat ten volle tot uiting komt binnen haar renovatie- en restauratieactiviteiten en stadsvernieuwingsprojecten.

Ook het gebruik van hout is bij Verstrate prominent aanwezig. Hout is een ecologisch verantwoord materiaal dat in principe perfect recycleerbaar is. Het is bovendien hergroeibaar en één van de weinige bouwmaterialen dat geen aanleiding geeft tot CO2 uitstoot tijdens de productie.

Motiveren door te inspireren, inspireren door te geloven

Bij Verstrate.Team trekt men volop

de kaart van de toekomstig BIM modelleur, projectingenieur, metser, bekister of werfcoördinator. Dat blijkt alvast uit de ambities die men heeft met de recente oprichting van de Verstrate.Academy. Een plek waar medewerkers met passie voor hun job leerlingen en leerkrachten van het bouwonderwijs zullen weten te inspireren.

De opleidingen omtrent het restaureren van houten spanten en BIM als lean en smart tool om duurzaam te bouwen zijn alvast veelbelovend.

> Meer weten? Kom naar de RTC Trefdag voor het bouwonderwijs op donderdag 31 maart 2022.

Verstrate.team
bouw hout immo zorg

www.verstrate.team
rtcwestvlaanderen.be/eerstvolgende-opleidingen

CIRCULAIRE VLOEROPBOUW

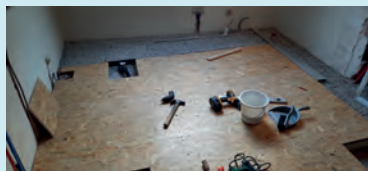
Het Staenisrooster

Bij het plaatsen van dekvloeren is schotelvorming een vaak wederkerend probleem. Daarom ontwikkelde de Oost-Vlaming Tom Verstaen, Belgisch tegelzetterskampioen in 2019, een nivelleer roostersysteem. Dit deelt de ruimte op in vierkanten van 0,25m² waardoor er minimale spanningen ontstaan. Het risico op barstend of loskomend tegelwerk wordt hiermee zo goed als uitgesloten.

Deze innovatieve en modulaire systeemoplossing bestaat uit latten en poten in kunststof die je in elkaar kan klikken, zodat je een rooster van 50 x 50 cm bekomt. Het plaatsen van een staenisrooster kan vlak of onder helling gebeuren. Het is in hoogte

instelbaar (max. 13 cm) en kan worden gevuld met ecologisch droge vulmaterialen zoals cellenbeton of egalisatiekorrels.

De ontwikkeling van dit product is het resultaat van een pilotproject binnen het kader van de Green Deal Circulair bouwen en wordt ondersteund door Vlaanderen Circulair.

TTT en educatief pakket

Redenen genoeg om de toekomstige chapper en/of tegelzetter kennis te laten maken en te leren werken met dit systeem. Scan de QR-code voor meer info over de opleiding en het educatief pakket:

STAENIS

www

www.staenis.com
rtcwestvlaanderen.be/
eerstvolgende-opleidingen

TRANSFO

Erfgoedsite met een een circulair en zelfvoorzienend energiesysteem

Op Transfo in Zwevegem - een multifunctionele erfgoedsite van een oude elektriciteitscentrale - mikt het project RE/SOURCED op de uitbouw van een circulair en zelfvoorzienend energiesysteem.

Het energiesysteem zal uit verschillende hernieuwbare energie- en opslagbronnen bestaan, zoals zonnepanelen, een middelgrote windturbine, batterijen en een warmtekrachtkoppeling, die allemaal via een gelijkstroomnet met elkaar verbonden worden.

Daarnaast staat het project specifiek stil bij het circulaire aspect, dat bij iedere aanbesteding als een van de gunningscriteria

wordt opgenomen. Dergelijke energiesystemen gaan immers vaak gepaard met een toenemende vraag naar ruwe materialen. Daarom probeert RE/SOURCED zo weinig mogelijk materialen te gebruiken, of ze een tweede leven te geven. Zo wordt een bestaande constructie van een oud bedrijventerrein gerecupereerd als draagstructuur voor een zonneparking, en heeft het project de ambitie om second life batterijen in te zetten.

Op die manier benadert het project deze energietransitie bewust vanuit een circulaire invalshoek. Een primeur voor Europa, dat in juni 2020 dan ook 4 miljoen euro voor het project vrijmaakte via het Urban Innovative Actions (UIA) programma.

Meer weten?

- > Surf naar leiedal.be/resourced
- > Download de brochure via de QR-code

Transfo in de klas

Begrijp hoe deze majesteuze elektriciteitscentrale vroeger stroom leverde en verwerf inzicht in de mogelijkheden van duurzame energie. Meer weten? Surf naar transfozwevegem.be/leren

Vanaf schooljaar 2022-2023 kan je ook via RTC een workshop volgen met je klas in Transfo. Info volgt!

transfozwevegem.be
rtcwestvlaanderen.be/
eerstvolgende-opleidingen

ONTDEK DE ISOLEERKOFFER

Didactisch pakket

Een praktische en speelse tool om de basisprincipes voor een efficiënte isolatie te ontdekken in 1 uurtje.

Via de IsoLEERkoffer maak je kennis met verschillende duurzame isolatiematerialen en hun principes. Deze educatieve tool is een Nederlandse vertaling van La Mallette à L'isolation, een realisatie binnen het Interreg-project FAI-RE. De tool werd vertaald in kader van het Interreg-project Grenzeloos Competent.

De IsoLEERkoffer is een toolkit die je toelaat om verschillende thermische isolatiematerialen te ontdekken en te vergelijken. Er is vandaag een grote verscheidenheid aan materialen op de markt, wat het moeilijk maakt om een keuze te maken.

Door middel van 46 uitdagingen wordt je samen met je leerlingen

uitgedaagd om samen na te denken over:

- > De uitdagingen van isolatie per oppervlakte (muur, vloer, plafond...) en de aandachtspunten die plaatsvinden voor het effectief isoleren;
- > Waar we het dampscherm plaatsen; water-, wind-, en luchtdichtheid; hoe we rekening houden met specifieke aspecten van elk oppervlak (vb inertie, fasering, mechanische weerstand, regelmatige of onregelmatige weerstand, houten of betonnen ondersteuning, open of dampdichtheid, de gekozen isolatiemethode...)
- > Het soort isolatie dat geplaatst moet worden
- > De berekening van de dikte die nodig is voor een R-waarde van 5 m² K/W
- > De analyse van de technische fiche van een materiaal met begrippen zoals waterdampdiffusie-weerstandcoëfficiënt, mechanische weerstand, brandgedrag...

De koffer is gratis te ontlenen en bevat een handleiding met geïllustreerde fiches die een aantal oplossingen voorstellen naargelang de samenstelling van de muur en het gebruikte type isolatie, alsook de voor- en nadelen en aandachtspunten van ieder voorgestelde uitkomst.

Mobiel pakket ontlenen

Dit mobiel pakket is beschikbaar voor de 2e & 3e graad secundair technisch en beroepsonderwijs via RTC West-Vlaanderen.

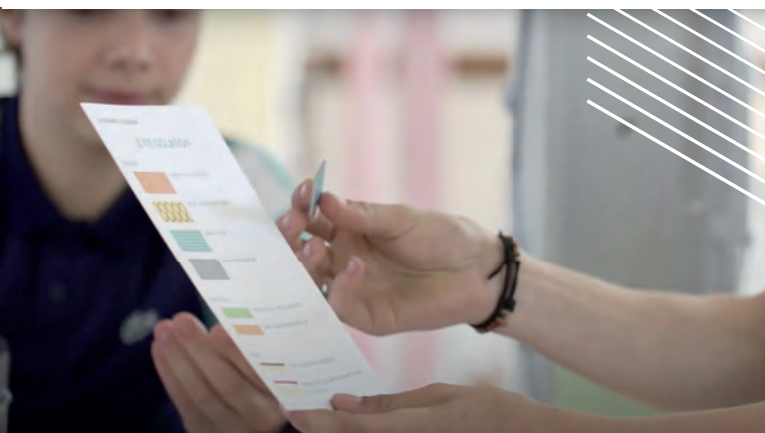
Scan de QR code voor meer info.

[rtcwestvlaanderen.be/
rtc-uitleendienst](http://www.rtcwestvlaanderen.be/rtc-uitleendienst)

Heb je de webinar over de isoleerkoffer van ELEA gemist of wil je hem herbekijken? Scan dan hieronder de QR-code.

CIRCULAIR WATERBEHEER

Duurzaam omgaan met (regen)water

GROENDAKEN

Ontdek de vele voordelen die een groendak kan bieden op het gebied van duurzaamheid, milieu en belevingswaarde.

Klimaat adaptief bouwen

Omwille van hun biodiversiteit kunnen groendaken in grote mate bijdragen tot het terugdringen van de CO₂-uitstoot van woningen. Een groendak is ook een ideale waterbuffer omdat het grote hoeveelheden water kan vasthouden om het later rustig te laten doorsijpelen naar een opvangreservoir of afvoer.

Voor de keuze van beplanting dient men een onderscheid te maken tussen 'extensieve groendaken' en 'intensieve groendaken'.

De eerste soort is opgebouwd uit een dunne laag aardesubstraat (8-12cm) en voorzien van sedumbepanting, kruiden, grassen of bloemen. En is niet beloopbaar.

Een intensief groendak kan worden samengevat als een volwaardige dak- en leef tuin. Men kan er vrijwel

alle soorten planten en in sommige gevallen ook bomen aanleggen. Een belangrijk aandachtspunt hierbij, is dat het dak voldoende draagkracht moet hebben om dit type groendak te ondersteunen. Want in vergelijking met andere types groendaken, bevat deze aangepaste onderbouw meer substraat, meer voedingsstoffen en een grote waterbuffering.

Opleiding voor leerlingen dual bouw

Het is duidelijk dat aan het concept heel wat theoretische als tal van praktische zaken gekoppeld zijn.

Daarom voorziet Constructiv in een opleiding voor leerlingen. Tijdens deze training verwerven leerlingen een goed (in)zicht op de terminologie omtrent groene daken – daktuinen, de voordelen, de ontwerpmogelijkheden, de verschillende systemen, aangepaste substraten, soorten substraten

en beplanting alsook de praktische uitvoering ervan.

> [onderwijs.constructiv.be
/content/groene-daken](http://onderwijs.constructiv.be/content/groene-daken)

constructiv

www

constructiv.be
rtwestvlaanderen.be

SCHOLEN WEDSTRIJD

Dubbelinterview met Gerd Decoene van Confederatie Bouw en Chris Vanderghinste van De Watergroep

Wat is de scholenwedstrijd? Waarom wordt deze georganiseerd?

> **Gerd:** Elke school monteert in teamverband een installatie met diverse toestellen en leidingen. Zo kan de theorie omgezet worden in de praktijk. Voor de uitwerking van de installaties moeten de leerlingen rekening houden met de regels van de kunst en de diverse normen en reglementen. De gemaakte installaties worden uitvoerig getest en gecontroleerd door de jury. Daarnaast wordt ook de parate vakkennis en technische vaardigheden van de leerlingen gecheckt tijdens de eindjurering.

Tijdens de prijsuitreiking in juni krijgen alle scholen een waardebon, waarmee de school extra materialen kan aankopen voor hun afdeling sanitair-verwarming.

Via de scholenwedstrijd wil de

Confederatie Bouw en Techlink enerzijds het beroep van installateur 'in the picture' zetten bij de jongeren. Iedereen weet dat het een beroep is met veel toekomst. Anderzijds willen wij de scholen ondersteunen. We doen dit via het ter beschikking stellen van materialen, maar ook evengoed door te zorgen voor een goed netwerk tussen de leerkrachten van de verschillende scholen.

Bij de scholenwedstrijd staat de samenwerking tussen school en ondernemingswereld centraal. Het contact tussen installateurs en scholen is immers essentieel.

Is er binnen de scholenwedstrijd aandacht voor zuiniger waterverbruik?

> **Chris:** Ja, er wordt gebruik gemaakt van spaarknoppen op douches en toiletten. Daarnaast is er ook voldoende aandacht voor

het hergebruik van regenwater. Als het een langere periode wat droger blijft, kan het zijn dat de regenwaterput leeg komt te staan. Dan is het belangrijk dat het bijvullen gebeurt op een correcte manier. Dit om vervuiling of verontreiniging van het drinkwaternet te voorkomen. Binnen de scholenwedstrijd is er voldoende aandacht voor toestellen die al dan niet automatisch overschakelen bij regenwatertekort.

Wordt er tijdens de oefening ook rekening gehouden met groene energie?

> **Gerd:** Het organiserend comité tekent elk jaar een nieuwe installatie uit die door de scholen moet opgebouwd worden.

Daarbij wordt aandacht besteed aan de praktische toepasbaarheid en het gebruik van verschillende materialen, zodat de leerlingen

zoveel mogelijk ervaring kunnen opdoen.

De werkgroep is volop bezig met het bekijken van de mogelijkheden om volgend jaar een warmtepomp te integreren in de opdracht. Hierbij moet uiteraard steeds bewaakt worden dat alles nog haalbaar is voor de leerlingen van de derde graad.

Tot slot: wat zijn de ambities, waar wil je binnen 5 jaar staan?

> **Gerd:** We hopen om met de scholenwedstrijd sanitair & verwarming de scholen verder te kunnen ondersteunen via dergelijk project. Het netwerk willen we nog graag verder uitbreiden waar mogelijk, maar hopen vooral dat we meer jongeren warm kunnen maken om te kiezen voor de opleiding tot installateur!

> **Chris:** Met de Watergroep dragen we het project een warm hart toe. Door ons engagement binnen de werkgroep en het aanbod aan infosessies voor scholen blijven we inzetten op competentieversterking van zowel vakleerkrachten als leerlingen.

WATERBEWUST BOUWEN

Infiltratiewaaier | WADI, RTC-STEM project 'Outside the box' van Futura Menen

Infiltratiewaaier NAV

Vlaanderen zet maximaal in op de vertraagde afvoer van hemelwater door toepassing van de drietrapsstrategie 'vasthouden, bufferen en gecontroleerd afvoeren'. De klemtoon ligt hierbij in eerste instantie op het optimaal hergebruiken en het (rechtstreeks) in de grond laten infiltreren van hemelwater.

Omwille van de waterschaarste en droogteproblematiek alsook de recente zware regenval en overstromingen in België is het infiltratieverhaal een brandend actueel onderwerp. Maar helaas is dit voor de meeste mensen nog (relatief) nieuwe materie.

Om die reden ontwikkelde het NAV (Netwerk Architecten Vlaanderen) een didactische tool om alle beschikbare kennis omtrent de verschillende infiltratievoorzien-

ingen op een overzichtelijke manier voor te stellen. De infiltratiewaaier maakt deel uit van het project 'Consulent Waterbewust bouwen', dat gesubsidieerd werd door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse Overheid en kan door iedereen vrij geconsulteerd worden. De infiltratiewaaiers zijn ook in beperkte oplage fysiek beschikbaar. Scholen kunnen deze aanvragen door een mail te sturen naar sammy@rtcwestvlaanderen.be

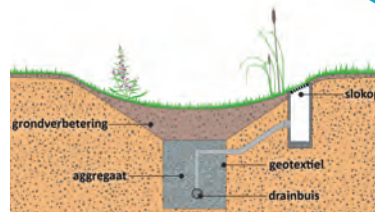

WADI Futura Menen

Leerlingen uit de derde graad Duurzaam wonen kregen vorig

schooljaar de kans om binnen het RTC-STEM Project 'Outside the box' een bovengronds infiltratiesysteem aan te leggen. Er werd gekozen voor een wadi omdat deze mooi past bij de heraanleg van de groene speelzone en geschikt is voor de afwatering van de nieuw aangelegde verharding.

De wadi is een infiltratiekom die bestaat uit een drainagekoffer en een drainageleiding in de bodem die is aangesloten met de slokkop. Deze overloop kan het hemelwater versneld laten afvoeren naar de drainagekoffer.

rtcwestvlaanderen.be/
rtc-uitlendienst

RECYCLING & RESTSTROMEN

Wanneer we het ontstaan van afval niet kunnen vermijden

DE LUCHT GOMMERIE

Recycle - Restyle | Blaas oude meubels nieuw leven in

Recycleren van oud meubilair is milieuvriendelijker en goedkoper dan investeren in een nieuw interieur. Dit verklaart waarom er een grote vraag is naar luchtgommen.

De techniek is een efficiënt en milieuvriendelijk alternatief voor het chemisch behandelen, zoals 'decaperen' van ondergronden, en het restaureren van vintage meubels.

'Fijnstralen'

Anders dan bij het conventioneel (zand)stralen, waar er heel veel straalkorrels (300kg per uur) tegelijkertijd op een oppervlak worden geprojecteerd, zal je bij het luchtgommen veel minder straal-middel (30kg per uur) gebruiken. Bovendien wordt het oppervlak volgens een bepaald wervelend pad (niet loodrecht) geraakt waardoor je een mooi, beter en

controleerbaar resultaat bekomt. De lage druk voorkomt beschadiging van fragiele houtoppervlakken.

Toepassingen van het luchtgommen

Luchtgommen wordt toegepast op tal van materialen en oppervlaktes, zoals bijvoorbeeld:

- > Hout strippen en gommen
- > Verwijderen van verf, vernis, enz. op tal van materialen
- > Metaalconstructies ontroesten, ontlakken en opruwen

De Lucht Gommerie en RTC

RTC organiseerde het voorbije schooljaar samen met De Lucht Gommerie een geslaagd introductie event voor leerkrachten. Dit schooljaar voorzien we leerlingen-opleidingen op aanvraag, in de school of in het atelier van De Lucht Gommerie in Izegem.

Meer weten over deze opleiding? Scan de QR-code hieronder!

www

deluchtgommerie.be
rtcwestvlaanderen.be/
eerstvolgende-opleidingen

UNILIN

Circulair bouwen met gerecycleerd hout

Hergebruik en recyclage in DNA

“Bij Unilin Group zit circulariteit al sinds het begin in ons DNA”, zegt Bernard Thiers, CEO van het bedrijf. “In 1960 begonnen we als producent van vlasspaanplaten, en brachten we een oplossing voor het afval uit de lokale vlasindustrie. Met onze nieuwe technologie kunnen we de cirkel nu ook volledig sluiten voor onze MDF- en HDF-platen (de basis van het Quick-Step laminaat). Deze ontwikkeling ligt volledig in lijn met onze duurzame grondstoffenstrategie, waarbij we 100% herwonnen of gerecycleerd hout gebruiken én de productlevensduur van hout zo veel mogelijk verlengen.”

Levensduurverlenging door kennis

Maar de circulaire economie gaat natuurlijk over meer dan alleen maar recyclage. Het gaat over het

efficiënt en duurzaam gebruiken en hergebruiken van materialen en grondstoffen. Daarbij is het ook belangrijk dat de levensduur van de producten lang genoeg is. Niet alleen door de producten steviger of slijtvaster te maken, maar ook met goede opleidingen voor installateurs zodat ze de producten zo goed mogelijk kunnen installeren.

Om die kennis te vergroten organiseert Unilin Group continu opleidingen in de Quick-Step Academy waar professionals en personeelsleden hun kunde met laminaat-, parket- en vinylvloeren kunnen bijspijkeren. Ze leren er trouwens niet alleen hoe een vloer het best geïnstalleerd wordt, maar ook hoe die efficiënt te repareren. Op die manier wordt vermeden dat volledige vloeren vroegtijdig vervangen worden en waardevolle energie en grondstoffen verloren gaan.

> academy.quick-step.com

Eind februari lanceert Unilin Group haar nieuwe duurzaamheidsstrategie waarin onder andere haar circulaire ambities voor de komende jaren worden toegelicht. Je leest er dan alles over op unilin.com.

unilin.com/nl/duurzaamheid

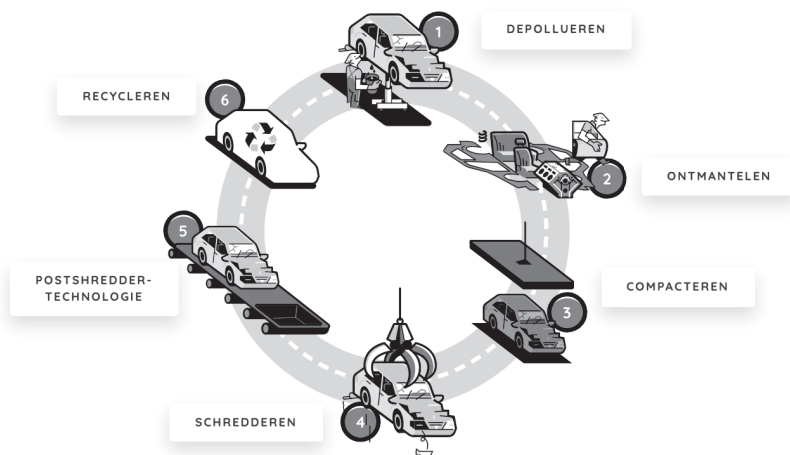
TREFDAG AUTO

Het hergebruik van auto-onderdelen krijgt een duidelijke plaats binnen de circulaire economie

Schadewagens of afgedankte voertuigen kunnen naar een erkend verwerkingscentrum gebracht worden. Autohandel Didier uit Waregem is zo'n een erkend centrum voor auto afbraak. Ze richten zich tot de aan- en verkoop van schadewagens en hebben een ruim aanbod tweedehands auto-onderdelen.

Volgens een goed omliggende werkwijze ontmantelen of herstellen ze iedere wagen dat binnenkomt. Sinds 2019 beschikken ze ook over een vergunning als EC+ centrum, waardoor ze ook elektrische en hybride wagens mogen ontmantelen!

Dankzij een doorgedreven digitalisering waarbij bruikbare onderdelen worden gecodeerd en voorzien van het OE-nummer, kunnen auto-onderdelen vlot verkocht worden bij autohandel Didier. Op die manier krijgen auto's een 2e of

misschien zelfs een 3e leven, da's pas circulariteit!

Trefdag Auto - bedrijfsbezoek en workshop bij Autohandel Didier

We nodigen onze leerkrachten en TA's auto graag uit om tijdens Trefdag Auto op vrijdagvoormiddag 18 maart samen met ons een bezoek te brengen aan autohandel Didier waar we ondergedompeld zullen worden in hun werking en

een demo wordt voorzien: 'veilig verwijderen van batterijen uit afgedankte elektrische en hybride voertuigen'. U komt toch ook?

Meer info over de Trefdag Auto op 18 maart 2022 kan je bekomen via karen@rtcwestvlaanderen.be

www.rtcwestvlaanderen.be

DECEUNINCK

Samen recycleren voor een duurzamere wereld

Het Phoenix gamma

Deceuninck, Belgisch producent van kunststof en aluminium profielen voor ramen en deuren, is de grootste recycleerder van harde kunststof in de Benelux. Het bedrijf ijvert al langer voor een duurzame toekomst en verwerkt al jaren gerecycleerde kunststof in hun profielen, maar Phoenix is de eerste reeks die voor 100% uit gerecycleerde kunststof bestaat.

Deceuninck wil zich met de nieuwe reeks vooral richten op de evoluerende projectmarkt waar circulariteit in een hoog tempo aan invloed wint.

Het herwerken van kunststof heeft geen invloed op de kwaliteit, gezien het materiaal tot wel tien keer opnieuw gebruikt kan worden. Recycleren levert bovendien een energiebesparing van 90% op in vergelijking met het aanmaken van

nieuwe grondstof.

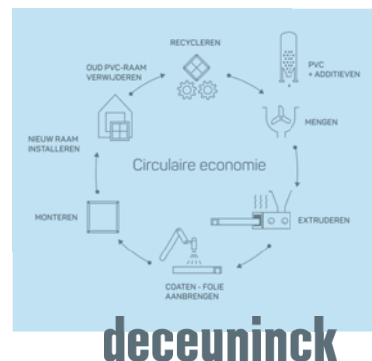
De Phoenix kunststof profielen scoren even sterk op vlak van vormvastheid, weerstand en thermische isolatiewaarden als de andere profielen van Deceuninck.

Circulaire inspanningen

“Bij Deceuninck zijn we in 2012 al gestart met recycleren. We namen toen een hoogtechnologische recyclagelijin in onze compounding site in Diksmuide in gebruik”, aldus Tom Driessens, Materials & Sustainability Business Manager bij Deceuninck. “In 2018 verviervoudigden we onze recyclagecapaciteit tot 45.000 ton kunststof, wat overeenkomt met 2,3 miljoen oude ramen per jaar. Met deze inspanningen is Deceuninck voorbereid op de toekomstige vereisten voor de bouwsector, aangezien het gebruik van een maximaal percentage aan gerecycleerd materiaal de norm wordt.

Deceuninck en RTC

Op 15 maart organiseert RTC in het kader van de themamaand een bedrijfsbezoek bij Deceuninck. Interesse? Scan de QR code voor meer info!

www.deceuninck.be
rtcwestvlaanderen.be/
eerstvolgende-opleidingen

Om de aarde en haar grondstoffen niet uit te putten is het nodig om anders te gaan produceren en consumeren. Een circulaire landbouw heeft als doel om te produceren binnen de grenzen van de planeet. Als onderzoeks- en adviescentrum in de land- en tuinbouw, hecht Inagro veel belang aan dit thema.

Eén aspect in de circulaire landbouw is het optimale gebruik van biomassa. We gaan naar een multifunctioneel landbouwmodel waarbij het landbouwbedrijf naast producent ook leverancier wordt van grondstoffen voor andere industrieën door valorisatie van reststromen. Die reststromen zijn hernieuwbaar, vaak veelzijdig inzetbaar en biologisch afbreekbaar. Om een win-win te creëren voor land- en tuinbouw en industrie, moeten de vrijgekomen reststromen een zo hoogwaardig mogelijke toepassing krijgen.

Inagro zet daarom sterk in op ketenopbouw en samenwerking met andere sectoren: energie, bouw, voedingsindustrie, mest-industrie, papierproductie, aquacultuur en insectenkweek, ...

Een aantal toepassingen waarop Inagro actueel inzet in samenwerking met andere partners:

- > Optimaliseren van technieken om nutriënten (plantenvoedingsstoffen) uit reststromen op te waarderen tot hoogwaardige herwonnen meststoffen.
- > Reststromen vergisten tot biogas en digestaat. Het biogas kan omgezet worden via WKK in elektriciteit en warmte of kan opgezuiverd worden richting toepassingen zoals injectie op het aardgasnet of microbieel eiwitproductie.
- > Raffinage van reststromen tot twee stromen: sap en vezels. Het sap wordt gescreend op bioactieve componenten die gevaloriseerd

kunnen worden als gewasbescherming, meststof, brandstof, ... De vezels kunnen dienen als alternatief voor de klassieke cellulosevezels, die in toepassingen zoals papier, kunststof, textiel, ... gebruikt kunnen worden.

- > Kweken van eendenkroos en insecten op reststromen en valoriseren als eiwitbron.

Aanbod voor scholen

Een kleine greep uit het ruime aanbod van Inagro:

- > Met de klas de boer op
- > Agrotopia
- > Landbouweducatief uitleen-depot

ARBEIDSMARKT KLAARSTOMEN

Vormen van de helden van morgen

JOBS IN DE CIRCULAIRE ECONOMIE

Het belang van een arbeidsmarktgerichte focus

De transitie naar een circulaire economie implementeren is geen eenvoudige opdracht. Om de transitie mogelijk te maken zal er moeten ingegrepen worden in complexe waardeketens, zal de samenwerking tussen bedrijven onderling en met andere stakeholders veranderen en dienen meer duurzame productiemethoden te worden ontwikkeld. De transitie naar een circulaire economie gaat verder dan het vergroenen van de bestaande processen; het gaat om een diepgaande fundamentele omwenteling van bestaande productie- en consumptieprocessen.

Vaak wordt vergeten dat een dergelijke transitie naast de ecologische en de economische component ook belangrijke sociale effecten heeft. Zo zal bijvoorbeeld de arbeidsmarkt mee (moeten) veranderen, en daarop kan al beter in een vroeg stadium op worden

geanticipeerd.

Belangrijk is het ontwikkelen van kennis, vaardigheden en competenties die vereist zijn om een transformatie in de huidige productie- en consumptieprocessen mogelijk te maken en uit te voeren. Het tijdig identificeren van deze kennis en vaardigheden is essentieel, zodat het transitieproces naar een circulaire economie ondersteund en gestuurd kan worden.

Verschillende kwantitatieve studies tonen aan dat de transitie naar een circulaire economie extra banen zal opleveren in verschillende sectoren. De projecties verschillen naargelang de focus die gebruikt wordt, gaande van 400 000 banen in de EU naar 27.000 bijkomende jobs, enkel en alleen al in het afvalbeheer in Vlaanderen. Voor de gehele waardeketen zijn voor Vlaanderen nog geen cijfers.

In het rapport 'Quickscan jobpotentieel van de circulaire economie' van OVAM worden deze vragen verder onderzocht: Welke jobs veranderen? Welke jobs zijn nieuw? Welke veranderingen zien we in jobinhoud en competenties?

Het onderzoek brengt een aantal nieuwe jobs naar voren, maar ook veel wijzigingen van jobinhoud, veel nieuwe vaardigheden, kenniselementen en, in iets mindere mate, attitudewijzigingen.

Meer lezen over het jobpotentieel in een circulaire economie? Scan de QR-code.

www.vlaanderen-circulair.be
ovam.be

CIRCULAR MATERIALS CENTER

Onderzoeks- en opleidingscentrum voor de kunststoffen- en textielsector

Circular Materials Center geeft boost aan circulaire economie met kunststoffen

In Kortrijk is het Circular Materials Center officieel geopend op 6 oktober 2020. Dit nieuwe opleidings- en onderzoekscentrum voor de kunststoffen- en textielsector is een gezamenlijk initiatief van POM West-Vlaanderen, Centexbel, KU Leuven en PlastIQ, de opleidingsorganisatie voor de kunststoffensector. Met deze investering bundelt de sector alle expertise rond kunststoffen in een circulaire economie onder hetzelfde dak.

Het Circular Materials Center (CMC) integreert de test- en onderzoeksaccommodatie van het Vlaams Kunststoffencentrum (VKC) met een innovatiehal en een uitgebreid opleidingscentrum gecoördineerd door PlastIQ. Dat is meteen de troef van het CMC: de

krachtenbundeling tussen alle innovatie- en opleidingspartners met sectororganisaties en de vele kunststofverwerkende bedrijven in de regio. Voor de provincie West-Vlaanderen en POM West-Vlaanderen is de speerpuntsector Nieuwe Materialen een fundamentele steunpilaar voor de economie en tewerkstelling.

Nood aan goed opgeleid talent

Opleiding is cruciaal om de opgebouwde kennis en expertise over nieuwe materialen te laten doorstromen naar bedrijven, én om de instroom van talent met de juiste skills en vaardigheden te bevorderen. Het Circular Materials Center beschikt daarom over een professioneel training lab waar sectormedewerkers, werkzoekenden en studenten praktijkervaring kunnen opdoen met de meest moderne en geavanceerde machines. Door de sterke betrok-

kenheid van de bedrijven is het opleidingsaanbod perfect afgestemd op wat ondernemingen nodig hebben.

> Veerle Van Nieuwenhuysen, voorzitter van de sectorale opleidingsorganisatie PlastIQ en Adviseur van sectorfederatie essenscia vlaanderen: “Het CMC vormt een springplank naar een boeiende job met impact. Voor de opleiding van werkzoekende werken we samen met VDAB en mikken we op de activering van kansengroepen via het project ‘Level Up’ dat o.a. met Europese middelen wordt gefinancierd.”

> Vincent Mispelaere, algemeen directeur PlastIQ: “Dankzij de steun van gerenommeerde machinebouwers kunnen onze gemotiveerde instructeurs gebruik maken van een hoogtechnologisch en wifi-geconnecteerd machinepark opgebouwd rond de drie grote

verwerkingstechnieken: spuitgie-
ten, extrusie en thermovorming. Zo
bieden we opleidingen op maat
van de sector. Met het Training LAB
Kunststoffen op de T2-campus in
Genk en het Circular Materials
Center in Kortrijk beschikken we
over 2 van de best uitgeruste
opleidingscentra voor kunststofver-
werking in de Benelux.”

Jongeren vertrouwd maken met circulaire economie

De infrastructuur in het CMC is niet
enkel toegankelijk voor bedrijven
en werkzoekenden maar ook voor
studenten.

RTC heeft een jarenlange samen-
werking met PlastiQ waarbij
leerlingen TSO/BSO uit de studie-
richting MVT, EM, IW een dagoplei-
ding bij PlastiQ kunnen volgen in
de verschillende kunststofverwer-
kingstechnieken.
Vanaf januari 2023 zullen deze

leerlingen ook een opleiding krijgen
in de nieuwe recyclagefabriek die
samen met VDAB en POM WVI
werd aangekocht via EFRO
middelen.

> Artikel: bit.ly/3F5gJt8

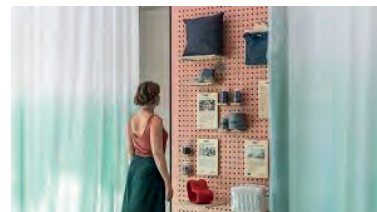
ASO studenten zullen via het spel
circonopoly kennismaken met
circulair ondernemen. Dit nieuwe
concept wordt binnenkort voorge-
steld en werd ontwikkeld door
POM WWL, Cobot en PlastiQ.

> www.circonopoly.be

Verder zet PlastiQ het centrum
open voor leerlingen basisonder-
wijs van het 5de en 6e jaar. Deze
leerlingen leren via interactieve
workshops hoe gebruikte kunst-

stofproducten perfect een nieuw
leven kunnen geven als we het
maar correct inzamelen.

> RTC Leerlingenopleiding
Kunststoffentechnologie:
bit.ly/3fn15za

**CIRCULAR
MATERIALS
CENTER**

PLASTIQ
Werk door vorming

 www.circularmaterialscenter.be
plastiq.be

REPAIR TEENS

Circulaire STEMhelden | Frank Vancampe, coördinator Repair Teens

Het STEM-project Repair Teens wil 12- tot 14-jarigen warm maken voor STEM en laten zien hoe zij dankzij STEM zelf een positieve impact kunnen hebben op en bijdragen tot een meer duurzame wereld.

> **Frank:** We willen jongeren stimuleren om te kiezen voor STEM-opleidingen. En dan meer specifiek een onderhoudsberoep in de industrie of vrijwilligerswerk in de herstelsector. Dit gebeurt in navolging van de Techniekacademies, die al bij 8- tot 12-jarigen interesse voor die vakken moet opwekken. Met de focus op onderhoud en herstel wil Repair Teens de jongeren in het bijzonder enthousiasmeren voor het belang van onderhoud en herstel als onderdeel van de circulaire economie. Op die manieren hopen we al op jonge leeftijd de vlam voor technische vakken bij jongeren aan te wakkeren, want er is nog steeds

een nijpend tekort aan jobs in die sectoren.”

Werking Repair Teens

Met praktische opdrachten en bezoeken aan Repair Cafés en bedrijven gaan jongeren zelf aan de slag om bedrijfs- en maatschappelijke uitdagingen rond herstel op te lossen.

Begin oktober 2021 stond bijvoorbeeld een rondleiding bij het bedrijf Vandemoortele op de planning. 16 jongeren namen deel en konden op een laagdrempelige wijze kennismaken met techniek in al zijn aspecten.

Bij de jongeren die een rondleiding kregen, zat ook Mathis Velghe (13).

“Ik heb al langer interesse in techniek en nu zie ik ook eens de praktijk in een bedrijf”, zegt hij. “Dit was voor mij een heel leerrijke dag, met als hoogtepunt het uit elkaar halen en terug in elkaar steken van verschillende types pompen.”

Meer info over Repair teens? Mail frank.vancampe@vives.be.

Partners

RepairTeens is een initiatief van VIVES Techniekacademie, BEMAS vzw, Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) West-Vlaanderen en Repair&Share.

www

repairteens.be

PROJECT DIGITALE SCHOOL

Opleidingsaanbod voor leraren | RTC Vlaanderen

Met dit project willen de 5 RTC's in Vlaanderen op langere termijn de digitale competenties van leerlingen in het beroepsgericht en technisch onderwijs versterken.

Om deze doelstelling te bereiken, bieden we in het schooljaar 2021-2022 een vormingsprogramma aan voor de leraren in de 2de en de 3de graad van het tso, bso, buso en dbso. Dit vormingsaanbod spitst zich toe op de noden van de leraren van het beroepsgericht en technisch onderwijs zodat zij de aangeleerde competenties onmiddellijk kunnen toepassen in de lessen. We werken daarbij samen met pedagogische begeleidingsdiensten en deskundigen uit het (werk)veld.

We verbinden onderwijs en ondernemingen door de technologische en innovatieve toepassingen op de arbeidsmarkt te

integreren in het aanbod. Onze RTC-fora en partnernetwerken zetten we in, om de opgedane ervaringen en expertise te delen.

Meten om te weten

We hebben leraren, ICT-coördinatoren, TA's, TAC's en directies uit meer dan 50 verschillende scholen bevestigd. We kregen hierdoor een duidelijk zicht op de noden. De resultaten van de omgevings- en behoeftenanalyse, kan je nalezen op rtcwestvlaanderen.be/themas/digitale-school.

Opleidingsaanbod

Leerkrachten kunnen inschrijven voor elke Digitale School-opleiding van elk RTC in Vlaanderen.

Een greep uit het huidig aanbod: Arduino, 360° fototechnieken, webinar intro BIM, computationeel denken, ... Het volledig aanbod is

beschikbaar op www.rtc.vlaanderen/digitale-school.

Meer weten? Stuur een mail naar els@rtcwestvlaanderen.be.

Met de steun van

Het project is ontstaan vanuit de Vlaamse beleidsagenda 'Artificiële Intelligentie & Cybersecurity'. Vanuit het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) worden er o.a. middelen voorzien om concrete acties te ontwikkelen in het onderwijs. Het project wordt uitgevoerd onder toezicht van VLAIO.

vlaio.be
[rtcwestvlaanderen.be/
themas/digitale-school/](http://rtcwestvlaanderen.be/themas/digitale-school/)

STEM IN WEST-VLAANDEREN

RTC West-Vlaanderen | Provincie West-Vlaanderen

RTC-STEM projecten

RTC staat technische scholen (2de en 3de graad) bij in de realisatie van hun STEM-projecten: begeleiding bij het schrijven en uitwerken en ondersteuning op financieel vlak. Ook de sectoren (mtech+, Woodwise, Volta, Constructiv) zijn de STEM-projecten genegen en tonen dit met een bijkomende financiële ondersteuning per project.

De projecten die dit schooljaar worden uitgewerkt zijn

- > STEM craft, the smart Greenhouse van de Lage Kouter Kortrijk
- > KOI-Boys (waterkwaliteit) van VTI Menen
- > Domoticazuil (woningautomatisering) van Campus engineering Veurne
- > STEM Craft, We make 3D van de Lage Kouter Kortrijk
- > Ergonomie in de leraarskamer van VTI Torhout
- > Design today, built tomorrow

- van Campus engineering Veurne
- > Neus voor lucht (lokaalventilatie) van VTI Roeselare
- > Rent a tool (digitalisering) van Guldensporencollege Kortrijk
- > Frank weet het weer (temperatuur) van Athena campus Heule

Benieuwd naar het verloop van deze projecten? Bekijk het op de RTC-STEM facebookpagina facebook.com/rtcstemprojecten.

STEM projecten Provincie

Scholen en hogescholen die een innovatief STEM-project hebben, kunnen ook terecht bij de Provincie West-Vlaanderen voor financiële ondersteuning via het reglement flankerend onderwijsbeleid voor basis- en secundair onderwijs.

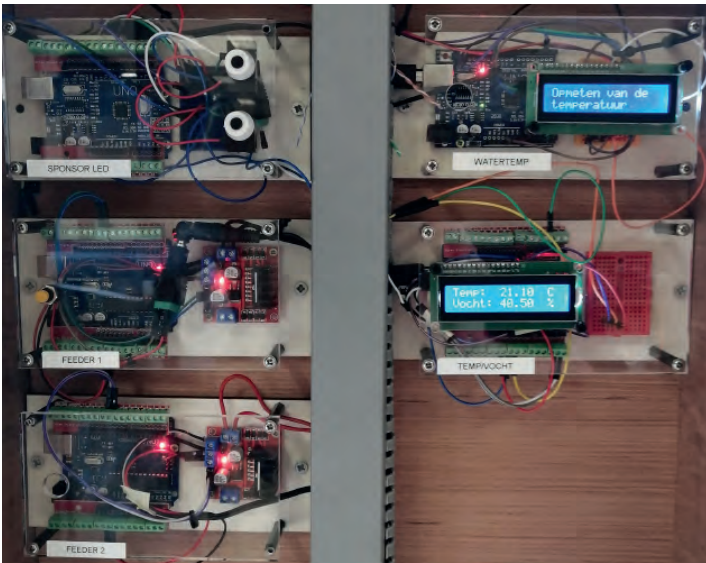
Bedoeling is wel dat deze projecten niet alleen innovatief zijn, maar ook verspreid kunnen worden naar andere scholen.

Meer info? Ontdek de portaalsite van STEM in West-Vlaanderen

STEMinWest.Vlaanderen bundelt sinds april 2021 alles wat met STEM in West-Vlaanderen te maken heeft op 1 website: een aanbod-pagina met alle STEM-acties en opleidingen, inspirerende STEM-projecten, STEM-nieuws en actualiteit, een database vol handige STEM-tips en een directe link naar de West-Vlaamse STEM-ambassadeur.

steminwest.vlaanderen
west-vlaanderen.be
rtcwestvlaanderen.be

MAAK DE KLIK

Een campagne van Werkgroep 007 > Provincie West-Vlaanderen | TUA West | GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap | Katholiek Onderwijs Vlaanderen | VOKA | VDAB | Agentschap Integratie en inburgering | Lerende Euregio Scheldemond | RTC West-Vlaanderen

9 partners, 1 boodschap: Technisch onderwijs, een positieve studiekeuze

De arbeidsmarkt wordt op uitzonderlijke wijze uitgedaagd door een combinatie van verschillende socio-economische en demografische ontwikkelingen, met o.m. als gevolg een stijgende nood aan geschoolde technici.

Om hier op een duurzaam antwoord te bieden, maken de partners van WG007 elk vanuit hun missie, expertise en middelen werk van initiatieven ter bevordering van een positieve studiekeuze voor technische, beroepsgerichte en duale opleidingen.

De partners maken ook werk van het ondersteunen en het bevorderen van het werkplekleren, en in het bijzonder van het duaal leren, om zo een gekwalificeerde uitstroom te bevorderen.

Communicatiecampagne

Om de impact van deze initiatieven te versterken, willen de partners onder impuls van het provinciaal flankerend onderwijs beleid de krachten bundelen en een gezamenlijke communicatiecampagne uitrollen.

Doel van deze campagne is het versterken van een positieve beeldvorming over het technisch onderwijs en het verhogen van de instroom.

Om de campagne alle kansen tot slagen te bieden, werd na een rigoreus selectieproces het communicatiebedrijf Billie Bonkers uit Gent onder de arm genomen om de campagne vorm te geven.

Samen met de partners werd alles in kaart gebracht om met een weldoordachte strategie naar buiten te kunnen komen waarbij

gefocusd wordt op de talenten van onze jongeren.

Maak de klik, jij kiest je richting

De campagne zal gelanceerd worden in maart-april 2022 en zal zich ontplooiën rond het concept “Maak de klik”.

In dit magazine geven we jullie graag al een sneak preview van deze campagne...

Nieuwsgierig naar meer?
Hou onze website en sociale media kanalen in het oog!

rtcwestvlaanderen.be
facebook.com/RTC.WVL

MASTERMIND 2.0

Samen bouwen aan onderwijsvernieuwing binnen West-Vlaanderen

Dossier samenwerken

Samenwerken tussen onderwijs en het bedrijfsleven is één van de grootste opportuniteiten zonet de oplossing om te komen tot sterk techniekonderwijs in Vlaanderen. In dit dossier spreekt René Vanotterdijk, ere coördinerend inspecteur onderwijs op rust, gepassioneerd over nieuwe en actuele vormen van onderwijs, sterk gericht op de dagelijkse praktijk van bedrijven.

Voor leerlingen belangrijk, want door deze samenwerking hebben ze altijd een actueel en up-to-date onderwijs.

Voor bedrijven wezenlijk, omdat ze op die manier een actieve en cruciale rol kunnen opnemen binnen het aanbod en mogelijks op termijn nieuw en goed opgeleid personeel aan zich kunnen binden.

Meer lezen over dit Mastermind dossier? Scan de QR code.

www

[mastermind.vlaanderen
rtcwestvlaanderen.be/
themas/mastermind-20](http://mastermind.vlaanderen.rtcwestvlaanderen.be/themas/mastermind-20)

TECHNOBOOST

Concordia | Het verhaal van PurFi, van industrieel textiel afval tot nieuwe vezels

Technoboost maakt leerlingen warm voor techniek en laat hen kennismaken met hoogtechnologische bedrijven, innovatieve beroepen, toeleidende opleidingen en tewerkstellingsmogelijkheden in de West-Vlaamse industrie.

Dat er heel wat high tech innovaties te vinden zijn in de West-Vlaamse industrie hoeft niet meer gezegd. Vorig schooljaar werden tijdens het digitaal event in mei verschillende projecten voorgesteld.

> Eén van de baanbrekende technologieën was het verhaal van PurFi

De basis van de PurFi technologie is de verjonging van industrieel textiel afval tot nieuwe vezels, waardoor ze kunnen worden gebruikt in verschillende textielproducten.

Dit gebeurt door middel van Reverse Spinning technologie, een zacht en langzaam proces om stukken stof terug te ontwarren tot de originele individuele vezels, door hun lengte en sterkte te behouden.

Transparantie

Inzamelcentra op verschillende plaatsen in de wereld sorteren het textielafval en categoriseren het op basis van verschillende specificaties. Elke vezel kan getraceerd worden naar zijn oorsprong. Op die manier wordt transparantie en traceerbaarheid over de hele toeleveringsketen gegarandeerd.

Duurzaamheid

> Alle grondstoffen zijn afkomstig van afval uit de toeleveringsketen en worden gebruikt om een gesloten lus te creëren, wat leidt tot minder textielafval en samen-

hangende duurzaamheidsvoordelen over de hele wereld.

> De technologie wordt aangedreven door zonnepanelen en vereist minder hulpbronnen dan de productie van maagdelijk textiel: 90% minder energie, 99% minder waterverbruik en 40-90% minder gasuitstoot.

> Een toeleveringsketen waarin de fabrieken dicht bij de bron worden geïnstalleerd: de producenten. Dit zorgt voor minder CO₂-uitstoot, minder transportkosten, snelle levering en meer logistieke ondersteuning.

> Met de Sustainable Development Goals van de VN en de Global Recycle Standard als blauwdruk, blijft de focus op het bereiken van een betere en duurzamere toekomst.

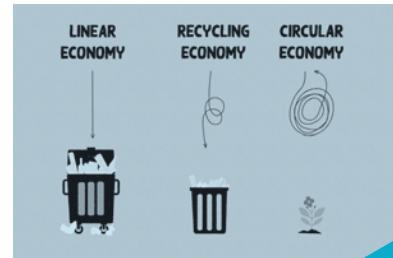
Waarom wil Concordia dit verhaal meegeven aan jongeren?

Als pionier in de textielindustrie

met een sterke klantgerichte aanpak, breiden onze know-how en expertise zich uit over verschillende toepassingen. Dit wordt weerspiegeld in ons streven om op een duurzame manier te groeien door waarde toe te voegen voor alle betrokken partijen. Wij geloven sterk in de circulariteit van bedrijfsmodellen voor de textielindustrie.

Deze overtuiging heeft Concordia Textiles ertoe gebracht een joint venture aan te gaan met PurFi Global voor de ontwikkeling van verjongde vezels: PurFi. Door een unieke technologie te ontwikkelen die textielafval verwerkt tot verjongde vezels in hun oorspronkelijke kwaliteit, leiden we de textielindustrie naar een nieuwe toekomst. Eén die textielafval gebruikt om hoogwaardige producten te maken die voldoen aan de eisen. In een eerste fase richten we ons op industrieel textielafval, wat zich op termijn zal uitbreiden naar de verjonging van het post-consumer textielafval.

Meer weten over het verhaal van PurFi? Neem contact op met

> Claudiasanteddu@concordiatextiles.com.

Zero Waste

purfi
Rejuvenating fibers
for a circular world

CONCORDIA
TEXTILES

www

technoboost.be
concordiatextiles.com

MEET THE TEAM

Passion led us here; and through passion, we shall succeed

ANN BULCAEN > 1

Coördinator
ann@rtcwestvlaanderen.be

KAREN BLANCKE > 2

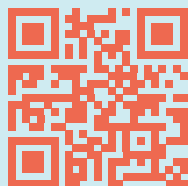
Consulente mechanica, elektriciteit, auto,
land- en tuinbouw, zorg
karen@rtcwestvlaanderen.be

SAMMY DECOENE > 3

Consulent bouw, koeling en warmte
Projectmedewerker Mastermind
sammy@rtcwestvlaanderen.be

MATHIEU BAYART > 4

Consulent hout
mathieu@rtcwestvlaanderen.be

Genoten van onze exploten in dit magazine?
Like ons op Facebook > [Facebook.com/RTC.WVL](https://www.facebook.com/RTC.WVL)

JOKE VERVAECKE > 5

Communicatiekrak en administratieve duizendpoot
joke@rtcwestvlaanderen.be

ELS CALLEMEIN > 6

STEM-ambassadeur voor de Provincie
West-Vlaanderen & RTC West-Vlaanderen
els@rtcwestvlaanderen.be

VALERIE DELEERSNYDER > 7

Coördinator technoboost
valerie@technoboost.be

Provinciehuis Zuid-West-Vlaanderen

Universiteitslaan 2, 8500 KORTRIJK

tel 056 23 37 34

info@rtcwestvlaanderen.be

www.rtcwestvlaanderen.be

